

Läsnyckel

Handbollstjejerna del 2: Lita på din vilja!

Dorthe Lilmose

Ill.: Bodil Bang Heinemeier

Handbollstjejerna är en serie om åtta tjejer som spelar i samma handbollslag. I denna andra del försöker tränaren Tina få tjejerna att förstå att deras attityd och vilja är något de själva kan påverka och att det spelar roll för resultaten.

Innan du läser

Beskriv vad du ser på omslaget. Vilken typ av bok tänker du dig att det här är? Vad vet du om handboll? Varför tror du de står på lådor?

Fundera över bokens titel och vad den kan innebära. Spelar du i någon lagsport? Vad skulle du säga är bland det viktigaste för att ett lag ska lyckas? Vad är det roligaste med lagsporter? Läs baksidestexten. Hur mycket vilja tycker du att du själv har? Hur bra är du till exempel på att göra något du tycker är tråkigt?

Slå upp boken och titta på bilderna av de åtta tjejerna. Vilka olika karaktärsdrag tror du de åtta tjejerna kan tänkas ha? Vem av dem känns det som att du gillar bäst efter att bara tittat på bilderna?

Medan du läser

För lite vilja

Vem är det som berättar? Vem är "jag"?

Hur tror du man kan "träna sin vilja"? Vilka övningar skulle man göra då?

Vilka i laget tycker du verkar ha mycket vilja och vilka mindre? Diskutera tillsammans med en kompis och försök göra en lista där ni sätter den ni tycker verkar ha mest vilja överst och den med minst underst.

Hur tycker du Tina verkar vara som tränare?

Träning ger tur

Varför får Amina en tillrättavisning av Tina? Var den rättvis, tycker du?

Var det turen som gjorde att Panda sköt bollen i mål?

Elefant-juice

Prova säga "elefant-juice" och "älgpastej" framför spegeln! Stämmer det att det ser ut som du säger "I love you" och "älskar dig"? Kan du komma på något eget mim som ser ut som du säger något annat?

Brukar ni ha roligt i omklädningsrummet? Vad är det som gör det roligt? Om inte: vad är det som inte är kul?

Som en kork

Vet du – till skillnad från Pernilla – vad "kärkommen" betyder? Om inte så ta reda på det! Seppo gör om ordet "vilja" till "vill-jag" och menar att det är en fråga man måste ställa sig. Hur menar han då? Betyder det att man måste tycka alla delar är roliga? Finns det något i det Seppo säger som du skulle kunna överföra till att prata om något som rör ditt eget liv? Kan du tänka dig att prova Seppos utmaning? Vad tror du skulle hända? Verkar Freja koncentrerad på vad Seppo säger? Hur märker du det?

Byta namn

Vilket namn tycker du låter bäst, Frejas riktiga eller det hon vill byta till? Har du något namn du gärna skulle velat heta? Vad är det som händer när Freja provar Seppos övning?

Vitare än vita

Tjejernas samtal böljar fram och tillbaka mellan en massa olika ämnen: vilken replik i samtalet tycker du är roligast eller intressantast? Är där något i samtalet som du tycker är taskigt, onödigt eller gör dig irriterad? Pernilla pratar mycket om precis vad som faller henne in och det är hon som ställer frågan om örat och muslorten – vad skulle du valt? Gör en egen sådan fråga! Bestäm vem som skall vara vem och dramatisera hela samtalet. Det är många repliker (=det någon säger i en film, pjäs eller en bok) så ni får gärna ha boken att läsa ur men försök tänka på *hur* varje replik sägs: hur sitter personen, vart tittar personen, gör den några gester osv.

Straffen

Vad tror du Panda säger till målvakten? Varför tror du hon inte tittar på Tina en enda gång i pausen? Hur tycker Tina att de ska spela för att vinna matchen? Beskriv hur du tror Klara känner före, under och efter straffläggningen.

God lasagne

Pernilla äcklas av döda djur medan Amina kan tycka det är vackert med en död ko – vad menar dom? Vad tycker du själv? Vid prisutdelningen får Jonas höra en massa snälla saker om sig själv och blir jättegenerad. Hur känner du när du får beröm? Varför kan det egentligen vara pinsamt att få beröm? Varför vill inte Klara ta emot sitt pris? Vad menar hon?

På bänken

Vad tror du Klara menar med att hon inte är som de andra? Har du själv känt dig annorlunda någon gång?

Vad skulle du ha velat säga till Klara? När Freja springer efter Klara vet hon inte vad hon ska säga till henne. Tycker du hon säger rätt saker?

Vattenpistoler

Hur känns det för Klara att gå tillbaka till festen tror du? Hur tror du hon skulle känt det om hon inte hade gått tillbaka in igen?

Dansen

Varför går inte bara Freja fram och pratar med Jonas? Varför väntar hon på att Jonas ska prata med henne? Varför vinkar hon iväg honom med Gustav och Noa?

På bilden på sidan 66 syns en person som det nog inte var meningen skulle vara med på bilden – vem?

Varför tror du Panda sa så till motståndarlagets målvakt?

Efter läsningen

Vad tyckte du boken handlade mest om? Välj tre ord som beskriver handlingen (inte vad du tyckte om boken).

Vad tyckte du var mest intressant?

Berätta om de karaktärer du tyckte bäst/sämst om. Vilken av karaktärerna känner du mest igen dig i?

Kan du komma på något du tycker skulle gjort boken bättre?

Vad tror du nästa del kommer handla om?

*

Skriv/berätta om någon tävling du någon gång deltagit i! Hur förberedde du dig? Gillade du att delta? Vad var roligast/minst kul? Hur gick det? Finns det någon "drömtävling" du skulle vilja delta i (och kanske helst vinna...)?

*

Kapitlet "Vitare än vitast" innehåller nästan bara dialog. Det ser du bland annat på talstrecken i början av meningarna. Öva dig på att skriva dialog:

* Tjuvlyssna i matsalen, på läktaren, på bussen eller andra ställen och försök skriva ner det du hör. Lyssna efter vilka ord som olika grupper använder: hur låter t ex tolvåringar jämfört med pensionärer?

* Skriv dialog tillsammans med en kompis. Obs: ni får inte prata med varandra eller bestämma i förväg! Skriv varannan replik (=det någon säger). Du kan t ex börja med att skriva "Det är någonting jag måste berätta...", sedan skickar du över papperet till din skrivkompis som svarar på papperet. Skicka fram och tillbaka mellan er i 5 minuter och se vad ni hinner få ihop!

Ni kan också låtsas att den ena är en rik äldre dam och den andra en 14-årig bloggare som fastnat i en hiss. Eller att ni är två som ska göra sällskap någonstans efter skolan men ni har bara en cykel och någonstans under samtalet ska ni börja bli ovänner... (läsaren ska fatta varför ni börjar bråka).

*

*

Hur skulle det låtit om det gjorts ett radioreportage om tjejernas match? Gör ett radioprogram med matchreferat, tränarkommentarer och spelarintervjuer!

Lyssna först på lite reportage så du vet hur det brukar låta, förbered bra journalistfrågor och intervjusvar som du tänker dig att någon/några av tjejerna skulle besvarat.

*

Handbollslagets tränare Tina jobbar inte bara med den fysiska träningen utan också mycket med den mentala. Om du utövar någon idrott, hur gör din tränare?

Att stärka sin självbild och tron på sig själv kan du ha nytta av i många sammanhang. Prova till exempel att avsluta varje dag med att skriva ner några saker som känts bra under dagen. Har du gett eller tagit emot beröm? Haft bra resultat på ett prov? Målat en bild du gillade färgerna i? Var rasten extra rolig idag? Öva dig på att fokusera på positiva saker!

*

Hegas arbetsmaterial kallar vi Läsnycklar – med fokus på samtal och bearbetning. Vi vill att böckerna ska räcka länge och att läsaren ska aktiveras på olika sätt och på olika plan. Ibland fokuserar Läsnyckeln mest på innehållet, ibland mer på genren, språket eller formen, det beror på vilken titel det gäller.

Välj ut frågor och uppgifter utefter vad som passar din klass/barngrupp. Jobbar du med yngre barn får förstås skriv-uppgifter förvandlas till något annat. Uppgifterna kan användas individuellt eller gemensamt i t ex boksamtal. Antingen jobbar ni med dem under läsningens gång, eller efteråt. Svaren på de flesta frågorna finns i texten – det finns inget facit i den här Läsnyckeln.

Mycket läsnöje!